EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

EUROSYSTEM

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 20 sierpnia 2013 r.

w sprawie zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych

(CON/2013/64)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 18 lipca 2013 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Prezesa Narodowego Banku Polskiego (NBP) o wydanie opinii w sprawie projektu zarządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (zwanego dalej „projektem zarządzenia").

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz pierwszego, drugiego i trzeciego tiret art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych[1], z uwagi na to, że projekt zarządzenia dotyczy spraw walutowych, środków płatności oraz NBP. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Założenia projektu zarządzenia

1.1 Projekt zarządzenia zastąpi zarządzenie nr 1/2003 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 15 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (zwane dalej „obecnym zarządzeniem")[2]. Głównym celem projektu zarządzenia jest dostosowanie zasad wymiany monet do zasad sortowania monet[3]. Obejmuje to ujednolicenie definicji stosowanych w obu aktach prawnych w celu zapewnienia jednolitego traktowania monet nienadających się do obiegu.

1.2 Oprócz dostosowania zasad wymiany monet do zasad sortowania monet, nowe rozwiązania wprowadzone przez projekt zarządzenia dotyczą głównie następujących kwestii: a) zasad wymiany

1 Dz.U. L 189 z 3.7.1998, s. 42.

2 Dz. Urz. NBP z dnia 17 stycznia 2003 r., Nr 1, poz. 1.

3 Zasady określone w zarządzeniu nr 19/2007 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie sposobu i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki (Dz. Urz. NBP z dnia 29 października 2007 r., Nr 14, poz. 28).

banknotów i monet, które zostały zanieczyszczone różnymi substancjami; b) zasad wymiany banknotów i monet przedstawianych do wymiany przez organy ścigania; c) opłat za wymianę banknotów i monet, które uległy przypadkowemu uszkodzeniu w wyniku zadziałania urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą.

2. Uwagi ogólne

EBC wydał już opinie w sprawie poprzedniej nowelizacji obecnego zarządzenia, jak również w sprawie zarządzenia nr 19/2007 Prezesa NBP. W zakresie, w jakim projekt zarządzenia powtarza przepisy obecnego zarządzenia, albo wprowadza zmiany redakcyjne bez zmiany znaczenia danego przepisu, EBC powtarza swoje uwagi wyrażone w poprzednich opiniach[4].

3. Uwagi szczegółowe

Opłaty za wymianę banknotów i monet przypadkowo uszkodzonych przez urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą

Zgodnie z § 9 ust. 1 projektu zarządzenia wymiana znaków pieniężnych przypadkowo uszkodzonych przez urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą będzie podlegać opłacie pobieranej przez NBP od podmiotów lub osób przedstawiających do wymiany uszkodzone znaki pieniężne[5]. Wysokość tej opłaty, ustalona na poziomie 3% wartości nominalnej wymienianych znaków pieniężnych, wydaje się znacznie przekraczać odpowiednią opłatę pobieraną przez krajowe banki centralne Eurosystemu[6].

Niniejsza opinia zostanie opublikowana na stronie internetowej EBC.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 20 sierpnia 2013 r.

[podpis]

Wiceprezes EBC

Vítor CONSTÂNCIO

4 Zob. w szczególności pkt 2.2 i 3.3 opinii CON/2008/26 oraz pkt 2.1. opinii CON/2007/28. Opinie EBC są publikowane na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

5 Zgodnie z § 9 ust. 2 projektu zarządzenia opłata nie będzie pobierana, jeżeli znaki pieniężne przedstawiane do wymiany zostały uszkodzone w wyniku przestępstwa lub usiłowania przestępstwa, a osoba przedstawiająca je do wymiany jest ofiarą takiego dokonanego lub usiłowanego przestępstwa.

6 Zgodnie z art. 4 ust. 2 decyzji EBC/2013/10 z dnia 19 kwietnia 2013 r. w sprawie nominałów, parametrów, reprodukcji, wymiany i wycofywania banknotów euro (Dz.U. L 118 z 30.4.2013, s. 37) opłata za wymianę autentycznych banknotów euro uszkodzonych przez urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą wynosi 10 eurocentów za jeden uszkodzony banknot.